

Таблица 1

Классификация доходов организации для целей бухгалтерского учета

Признаки классификации доходов	Элементы, составляющие классификацию
По видам деятельности организации	доходы от текущей деятельности, доходы от инвестиционной деятельности, доходы от финансовой деятельности
По форме выражения	денежные и натуральные
По уровню генерирования экономических выгод	бизнес-образующие, вспомогательные
По получению между сегментами бизнеса	географические, операционные и инвестиционные сегменты
По связи с управленческими решениями	общий доход, доход на единицу продукции, маржинальный доход

Следовательно, доходы и расходы, как объекты бухгалтерского учета, получают абсолютно самостоятельное значение не только в связи с присущими определениями МСФО, но и необходимостью предоставления учетной информации о доходах и расходах организации в отчете о прибылях и убытках.

Автором представлена группировка объектов учета доходов и расходов и указаны направления их использования (табл. 2).

Таблица 2

Группировка объектов учета доходов и расходов и направления их использования

Группировка объектов учета доходов и расходов	Направления использования
1. Объекты, создаваемые по уровню организации учета затрат: – укрупненные объекты (синтетический учет); – субобъекты (в разрезе субсчетов); – аналитические объекты (аналитический учет)	Для систематизации определения объектов учета доходов и расходов
2. В разрезе операционных бизнес-процессов: – объекты для материально-технического обеспечения производства; – объекты для производственно-технологического процесса; – объекты для процесса реализации продукции	Для выделения объектов учета в процессах снабжения, производства и реализации
3. По охвату, отражаемых в учете доходов и расходов: – объекты, охватывающие все статьи и элементы затрат; – объекты, содержащие часть производственных затрат; – объекты, выражающие поступление средств	Для отражения учетной информации по отдельным видам затрат, доходов, подлежащим накоплению и распределению

Таким образом, хозяйствующий субъект в учетной системе может обеспечивать отражение производственно-финансовых операций в более детализированных в зависимости от размеров производства, объектов бухгалтерского учета доходов и расходов.

Список использованных источников: 1. Инструкция по бухгалтерскому учету доходов и расходов : Постановление М-ва финансов Респ. Беларусь от 30.09.2011 г. № 102 : в ред. 31.12.2013 г. № 96 // Нац. реестр правовых актов Респ. Беларусь. – 2014. – № 956. – 8/28275. 2. Об установлении типового плана счетов бухгалтерского учета, утверждении Инструкции о порядке применения типового плана счетов бухгалтерского учета и признании утратившими силу некоторых постановлений Министерства финансов Республики Беларусь и их отдельных структурных элементов : Постановление М-ва финансов Респ. Беларусь от 29 июня 2011 г. № 50 // Нац. реестр правовых актов Респ. Беларусь. – 2011. – № 143. – 8/24548.

УДК 657.4.012.2

О. М. Ворона, головний бухгалтер

ТОВ «Чернігівські інсталяційні системи», м. Чернігів, Україна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ОТРИМАНИХ ПОСЛУГ (ВИКОНАНИХ РОБІТ) У СИСТЕМІ РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Ключові слова: облік, рахунок, розрахунки, виконані роботи, надані послуги.

З кожним роком облікова інформація набуває суттєвішого значення в управлінні підприємством та у прийнятті управлінських рішень. Для того щоб ці рішення раціональним чином впливали на розвиток підприємства, облікова інформація має бути якісною та не містити суттєві викривлення, а найголовніше – враховувати методичні та методологічні засади ведення бухгалтерського обліку в країні.

Нині у процесі здійснення розрахунків за отримані послуги (виконані роботи) обліковці (бухгалтери-практики) використовують різні підходи до їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку, одні застосовують рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», а інші – субрахунок 685 «Розрахунки з іншими кредиторами», що відповідним чином впливає на облікову систему загалом.

У табл. 1 здійснено групування поглядів вчених щодо рахунку (субрахунку), на якому варто здійснювати розрахунки з отриманими послугами (виконаними роботами).

Таблиця 1

Погляди вчених щодо рахунку (субрахунку) на якому варто здійснювати відображення розрахунків за отриманими послугами (виконаними роботами)

Рахунок (субрахунок) бухгалтерського обліку	
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами»
1. Лень В. С. [1, с. 316]	1. Пушкар М. С., Семанюк В. З., Гудзь Н. В. [8, с. 150]
2. Лишиленко О. В. [2, с. 492]	2. Мисака Г. В., Шарманська В. М. [9, с. 114]
3. Хом'як Р. Л. [3, с. 279]	3. Голова С. Ф. [10, с. 429]
4. Бугинець Ф. Ф. [4, с. 247]	4. Гладких Т. В. [11, с. 116]
5. Михайлов М. Г., Кадацька А. М., Телегунь М. І. [5, с. 401]	5. Волкова І. А. [12, с. 177]
6. Максимова В. Ф. [6, с. 280]	6. Бабіч В. В. [13, с. 240]
7. Гудзь Н. В. [7, с. 287]	

Джерело: узагальнено автором.

Відповідно до **Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій № 291 від 30.11.1999 року** на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» ведеться облік розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, **виконані роботи і надані послуги**. На субрахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» ведеться облік операцій, які не передбачені для обліку на інших субрахунках рахунку 685 «Розрахунки за іншими операціями», а саме: з різними організаціями за операціями некомерційного характеру (навчальними та науково-дослідними закладами тощо); за іншими операціями [14].

Отже, Інструкцією виділений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який має застосовуватися для відображення виконаних робіт та наданих послуг, а не субрахунок 685 «Розрахунки за іншими операціями», що має інше облікове спрямування. Тобто ця нормативна регламентація здійснює розмежування зазначених рахунків.

Розглянемо за допомогою бухгалтерських записів перелік операцій, які доцільно відображати на цих рахунках (табл. 2).

Таблиця 2

Бухгалтерський облік розрахунків за виконані роботи (надані послуги) комерційного призначення та розрахунків за іншими операціями

Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, грн.
Застосування рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»			
1. Отримано рахунок за телекомунікаційні послуги директора	92	631	500,00
Податковий кредит із ПДВ	641	631	100,00
2. Відображено виконання робіт з поточного ремонту орендованого складського приміщення	93	631	20 000,00
Податковий кредит із ПДВ	641	631	4 000,00
3. Отримано рахунки за опалення, водопостачання, електроенергію приміщення, яке задіяне у виробництві продукції	23	631	1 000,00
Податковий кредит із ПДВ	641	631	200,00
4. Відображено юридичні послуги	92	631	150,00
5. Погашено заборгованість перед постачальником	631	311	2 450,00
Застосування субрахунку 685 «Розрахунки за іншими операціями»			
1. Отримано короткострокову поворотну фінансову допомогу	311	685	15 000,00
2. Повернуто короткострокову поворотну фінансову допомогу	685	311	15 000,00
3. Утримано із заробітної плати працівників аліменти (кошти на дитячий садок, збір до профспілки тощо)	661	685	175,00
4. Помилково отримано кошти від покупця	311	685	300,00

Джерело: узагальнено автором.

Підвівши результати наукового дослідження, можна зробити висновок, що відобразити розрахунки за виконані роботи та надані послуги комерційного значення на субрахунок 685 «Розрахунки за іншими операціями» не є правильним, оскільки порушуються методичні засади Інструкції про застосування Плану рахунків. Варто застосовувати рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Крім того, у цього дослідженні розглянуто типові ситуації із застосування субрахунку 685 «Розрахунки за іншими операціями» та рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» відповідно до вимог чинного законодавства України.

Список використаних джерел: 1. *Лень В. С.* Фінансовий облік : навч. посіб. / В. С. Лень. – К. : Академія, 2011. – 608 с. 2. *Лишиленко О. В.* Бухгалтерський облік : навч. посіб. / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 707 с. 3. *Хом'як Р. Л.* Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / Р. Л. Хом'як. – Львів : Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+», 2001. – 728 с. 4. *Бутинець Ф. Ф.* Бухгалтерський фінансовий облік : навч. посіб. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2009. – 912 с. 5. *Бухгалтерський фінансовий облік в сільськогосподарських підприємствах* : навч. посіб. / М. Г. Михайлов, М. І. Телегунь, А. М. Кадацька та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – С. 472. 6. *Максімова В. Ф.* Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. Ф. Максімова. – Одеса : ОНЕУ, 2012. – 670 с. 7. *Гудзь Н. В.* Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 424 с. 8. *Пушкар М. С.* Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. С. Пушкар, В. З. Семанюк, Н. В. Гудзь. – Тернопіль : Екон. думка, 2010. – 292 с. 9. *Мисака Г. В.* Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Г. В. Мисака, В. М. Шарманська. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с. 10. *Голова С. Ф.* Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : навч. посіб. / С. Ф. Голова. – Дніпропетровськ : ТОВ «Баланс-Клуб», 2001. – 832 с. 11. *Гладких Т. В.* Фінансовий облік / Т. В. Гладких. – К. : Центр навчальної літератури, 2007 – 480 с. 12. *Волкова І. А.* Фінансовий облік-1 : навч. посіб. / І. А. Волкова. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 228 с. 13. *Бабіч В. В.* Фінансовий облік (облік активів) : навч. посіб. / В. В. Бабіч, С. В. Сагова. – К. : КНЕУ, 2006. – 282 с. 14. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій № 291 від 30.11.1999 року* [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 657

В. В. Вітюк, студентка

Науковий керівник: **В. М. Шарманська**, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аудиту Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ФІНАНСОВА ОРЕНДА НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ В ОРЕНДАРЯ

Ключові слова: фінансова оренда, ануїтет, необоротний актив, мінімальний орендний платіж.

У сучасних умовах складної економічної ситуації перед багатьма підприємствами постає питання щодо використання фінансової оренди з метою оновлення своєї технічної бази. Через відсутність необхідних сум оборотних коштів для придбання обладнання підприємства починають користуватися послугами фінансового лізингу. Найбільш актуальним це питання є для підприємств сільськогосподарського виробництва, металообробної та фармацевтичної промисловості, тобто підприємств, які займаються безпосередньо процесом виробництва, в якому задіяна велика кількість технічного обладнання, машин, складів тощо.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» розглядає поняття фінансової оренди як такої, яка передбачає передачу орендарю активу та всіх ризиків та вигід, які пов'язані з правом користування та володіння цим активом. Об'єкт, одержаний у фінансову оренду, відображається у бухгалтерському обліку одночасно як актив і зобов'язання за найменшою на початок строку оренди оцінкою: справедливою вартістю активу або теперішньою вартістю суми мінімальних орендних платежів. Зазвичай справедлива вартість – це вартість об'єкта фінансової оренди, яка вказана у договорі та супровідних первинних документах.

Мінімальні орендні платежі – це платежі, що підлягають сплаті орендарем протягом строку оренди (за вирахуванням вартості послуг та податків, що підлягають сплаті орендодавцю, і непередбаченої орендної плати), збільшені на суму гарантованої ліквідаційної вартості [1].